

Definitie omgevingsgericht en preventief werken

WIJ OOSTERPARK

Geformuleerd gedurende project `Stap naar voren` door Hanze Hogeschool en CJG teams Oosterpark en Zuid. De definitie is vertaald naar de situatie van nu. Dit stuk geldt als `gesprekspapier`.

Is dit wat jullie onder omgevingsgericht en preventief werken verstaan?

1. Wij-medewerkers sluiten aan bij de leefsituatie, leefstijl en leefomgeving van buurtbewoners om hun eigen kracht te kunnen gebruiken.
 - In kaart brengen van leefstijl, leefsituatie en leefomgeving van de buurtbewoners.
 - Laagdrempelig in het contact bij interactie in de buurt. Laagdrempelig aanwezig zijn binnen de buurt, zodat de Wij-medewerker een gemakkelijk aanspreekpunt is voor de buurtbewoners.
 - Focus leggen op de eigen kracht van de buurtbewoner en het gebruik hiervan stimuleren.
 - Ondersteuning en hulp bieden op basis van wat de buurtbewoner wil, of bij hem/haar past.
 - Interdisciplinair werken, samenwerken waarbij de regie bij de buurtbewoner ligt.
2. Wij-medewerkers versterken de sociale cohesie ten behoeve van een klimaat van `samenredzaamheid` binnen de buurt.
 - Buurtactiviteiten organiseren afgestemd op en met initiatief bij de buurtbewoners
 - Signaleren als buurtbewoners een actieve rol willen hebben binnen het ontwerpen en uitvoeren van activiteiten; hen faciliteren in de uitvoering.
 - Interdisciplinair samenwerken ten behoeve van sociale cohesie.
3. Wij-medewerkers mobiliseren en/of vergroten het sociaal netwerk van buurtbewoners.
 - Bespreekbaar maken en inzicht krijgen in het sociale netwerk van de buurtbewoner
 - Contact leggen met het sociale netwerk
 - Samenwerken met het sociale netwerk, bijv. door het organiseren van een eigen kracht conferentie
 - Buurtbewoners enthousiasmeren voor het gezamenlijk organiseren van activiteiten binnen de buurt, afgestemd op de buurtbewoners.
 - Interdisciplinair samenwerken tussen professionals ten behoeve van het mobiliseren en/of vergroten van het sociaal netwerk.
4. Wij-medewerkers signaleren risicosituaties en grijpen in waar nodig om erger te voorkomen (Doornenbal & Hennink, 2012; Sprinkhuizen & Scholte, 2012; De Roos, Van Dinther & Terpstra, 2003; Burggraaf-Huisker & Blokland, 2005; Van Vliet, 2009)

- Aanwezig zijn in de buurt en contact leggen met buurtbewoners om risicosituaties/ontwikkelingen binnen de buurt te kunnen signaleren
- Via het bijwonen van informele bijeenkomsten in de buurt op de hoogte blijven van risicosituaties in de buurt en rondom buurtbewoners
- Doorvragen naar de vraag achter de vraag.
- Na het signaleren van risico's extra aandacht hebben voor dit risico tijdens cliëntcontacten, bijvoorbeeld door het te bespreken en eventueel ingrijpen.
- Interdisciplinair samenwerken bij het signaleren van risicosituaties en ingrijpen waar nodig.

Begrippen:

- Sociale cohesie= verbondenheid tussen buurtbewoners (Berkman & Glass, 2000).
- Eigen kracht= De al aanwezige eigen talenten, vaardigheden en kennis van een persoon of contacten die hij/zij heeft (het sociale netwerk), welke deze persoon kan gebruiken om zichzelf te ontwikkelen ('Eigen kracht', 2013).
- Sociaal netwerk= Een sociaal netwerk kan worden omschreven als een sociale structuur bestaande uit individuen die met elkaar zijn verbonden door verschillende specifieke typen van onderlinge afhankelijkheid, zoals vriendschap, verwantschap, seksuele relatie of relaties omtrent geloof, kennis of prestige (Wasserman & Faust, 1994).
- Risicosituaties= situaties waarin een persoon kans loopt op schade of verlies ('betekenis risico', z.j.).
- Interdisciplinair samenwerken = Interdisciplinair werken veronderstelt dat de samenwerkende professionals en vrijwilligers bereid en in staat zijn de ingebrachte kennis vanuit de afzonderlijke disciplines te integreren, waardoor nieuwe kennis en innovatieve aanpakken kunnen ontstaan om een bepaald probleem adequater en effectiever op te lossen (Buntinx en Bijwaard, 2004).

Literatuurlijst

Berkman, L.F., Glass, T. (2000). *Social integration, social networks, social support and health*. New York: Oxford Press.

Bruining, T. (2009). *Leren op de werkplek (11), werken en leren in de frontlinie*. Geraadpleegd op <http://www.kpcgroep.nl>

Doornenbal, J. & Hennink, M. (2012). *Een stap naar voren: preventief en omgevingsgericht werken vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin*. Groningen: Lectoraat Integraal Jeugdbeleid.

Eigen kracht [begrippenlijst]. (2013, 28 februari). Geraadpleegd op <http://www.movisie.nl>

Roos, S. de, Dinther, M. van, Terpstra, J. (2003). *Preventie in de sociaalpedagogische hulpverlening*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Sprinkhuizen, A. & Scholte, M. (2012). *De sociale kwestie hervat: de Wmo en sociaal werk in transitie*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

Vliet, K. van (2009). *Nieuwe eisen aan sociale professionals: De wisselwerking tussen competentieontwikkeling en kennisontwikkeling*. Utrecht: Verwey-Jonker instituut.

Interdisciplinair werken [begrippenlijst] Schuman, H. (2010). *Being a professional today means becoming interprofessional*. Geraadpleegd op 6 maart 2013

van http://www.fontyoso.nl/frontpage/Portals/0/Hans%20Schuman_NL%20CD.pdf

Sociaal netwerk [begrippenlijst] Ten Holder, M.J. (2010) *Vervoersarmoede en sociale netwerken, beter een goede buur dan een verre vriend?* Geraadpleegd op 6 maart 2013